YAMK-opinnäytetyössä tuotteistettiin liiketoiminnan ammattitutkinto

4.6.2019

Leila Ylikantolan liiketalouden alan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyössä hyödynnettiin tuotteistamista ammattitutkinnon uudistamisessa. Vuoden 2018 alussa tapahtunut ammatillisen koulutuksen reformi, nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen uusi lainsäädäntö sekä vuoden 2019 alussa voimaan tulleet uuden liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteet mahdollistavat yksilöllisten opintopolkujen ja tutkintojen muodostumisen. Opetushallitus on lanseerannut erillisen työkalun opetussuunnitelmien, tutkintokohtaisten toteutussuunnitelmien ja suorituspolkujen kuvaamiseen ja julkaisuun. Tällä opetushallitus käytännössä johdattelee tuotteistamaan tutkintoja suorituspoluiksi. Suorituspoluilla voidaan konkretisoida tutkintoon hakeutuvalle helposti ymmärrettäväksi tutkinnon muodostumismahdollisuuksia.

Liiketoiminnan ammattitutkinnossa on kuusi osaamisalaa, joilla erikoistuminen tutkinnon sisällä tapahtuu. Ylikantolan opinnäytetyössä tuotteistettiin liiketoiminnan ammattitutkinnon kolme osaamisalaa suorituspoluiksi, joiden avulla opiskelijan on helppo valita omaan tutkintoonsa tutkinnon osat henkilökohtaisten tavoitteidensa perusteella. Suorituspolut on suunniteltu työelämälähtöisesti tietyn työn vaatiman ammattitaidon saavuttamiseksi.

Teematarjotin auttaa joustavuudessa

Ammatillisen koulutuksen reformin myötä opiskelijalla on mahdollisuus hakeutua tutkintokoulutukseen joustavasti. Tämä haastaa oppilaitokset muuttamaan entisiä käytäntöjä tutkintokoulutusten aloitusten suhteen. Aloituksia on oltava vuodessa useampia ja oppilaitoksen on pystyttävä tarjoamaan monen osaamisalan opiskelijoille mahdollisuus joustavaan opiskeluun. Tutkintokoulutuksesta suunniteltiin oppilaitoksen näkökulmasta järkevästi resursseja käyttävä ja opiskelijalle looginen ja henkilökohtaisiin tarpeisiin helposti muokkautuva. Tämä tapahtuu vuosikellotyyppisellä teematarjottimella, josta opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan valitaan tarvittavat teemapäivät.

Opinnäytetyössä haettiin myös työelämäedustajien näkemyksiä tuotteistamisen avuksi. Työelämäedustajilta haettiin vastauksia siihen, minkälaisia taitoja ja tietoa nykypäivän ja tulevaisuuden myyjät heidän mielestään tarvitsevat menestyäkseen työssään sekä mielipiteitä tuotteistamisen myötä syntyneistä suorituspoluista ja teematarjottimesta. Toinen näkökulma tuotteistamiseen haettiin asiakkailta eli opiskelijoilta. Tutkintokoulutuksen aloittaneita opiskelijoita haastateltiin, jotta saatiin tietoa markkinoinnista sekä suorituspolkujen ja teematarjottimen merkityksestä opintojen henkilökohtaistamis-vaiheessa.

Ylikantolan opinnäytetyö tarjoaa hyvän esimerkin siitä, miten tuotteistamisella voidaan kehittää ammatillista koulutusta. Kehittämistyön lopputulokset ovat vaikuttavia monesta eri näkökulmasta.

Leila Ylikantola ja Sanna Joensuu-Salo
Ylikantola on SeAMKista valmistunut tradenomi (ylempi AMK) ja Joensuu-Salo työskentelee yliopettajana

SeAMK Liiketoiminnassa.